

De Stem van Haspengouw

KATHOLIEK WEEKBLAD

GODSDIENST, VOLK EN VADERLAND

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever
dezes blads, worden kosteloos als an-
nonce ingelascht — Alle drukwerken
worden er gratis opgesteld of vertaald
volgens het geval.

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel.
RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te
herhalenannoncen, per accoord.
Rechterlijke kroniek, volnissen, enz., 2 fr.
den drukregel.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van dit blad

Artikels en mededeelingen vrachtvrij te
zenden, vóór den Woensdag avond
aan 't Redactiecomité van *De Stem
van Haspengouw*, Hamelstraat, 13,
te Sint-Truiden.

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar,
voorop betaalbaar.
Het heele jaar door worden abonnementen
aangenomen, voor 't zelfde welke tijd-
ruimte, aan 5 c. per nummer berekend

Politiek nieuws der week.

Frankrijk en Spanje.

De Heer Poincaré, President der Fran-
sche Republiek, is verleden Zondag in
Frankrijk teruggekeerd van zijn bezoek
aan den Koning van Spanje.

De Fransche bladen zijn in de wolken
over de ontvangst van M. Poincaré in
Spanje.

Zij zeggen, dat de bijeenkomst der twee
Staatshoofden het ontstaan beteekent van
een vreedelike verstandhouding tusschen
Frankrijk en Spanje, en dat het telegram
aan den Koning van Engeland, ondertee-
kend door Alfons XIII en M. Poincaré,
feit zonder voorgaande, zegt de *Gaulois*,
geen twijfel kan laten over de nauwe
overeenkomst, die voortaan zal heerschen
in de politiek van Frankrijk, Engeland en
Spanje in de Middellandsche Zee.

De Parijsche *Matin* zegt, dat die tele-
gram moet beschouwd worden als de
intrede van Spanje in de vreedelike ver-
standhouding tusschen Frankrijk en En-
geland.

't Is om er bij te weenen van aandoe-
ning, als men dat alles leest! De Fransche
en Spaansche bladen razen van niets an-
ders dan van *entente cordiale* (ofte vrien-
delijke, ja hartelijke verstandhouding).

Den dag van heden moet de redding van
Spanje komen, en van den vroegeren
bondgenoot, Rusland, is er op dit oog-
blik geene spraak meer!

Rusland is voor Frankrijk en Engeland,
net gelijk een oude en versleten jas, waar-
van men zich bedient zolang men er de
Jan kan mee uithaalen, maar welke
men in de vollen- of rommelmand werpt,
zoodra de wol er af is en het kleedingstuk
begint te blinken!

Intusschen ziet men dat alles met eene
zekere teleurstelling aan!

Er zijn zelfs Russische officieuze bladen
die beginnen te vragen, wat er geworden
is van de driefoudige verstandhouding
aangegaan tusschen Frankrijk, Engeland
en Rusland.

Vreeselijke Rampen.

Twee ijselijke rampen hebben deze week
gansch de beschaafde wereld met ontstel-
tenis geslagen.

De stoomboot *Voltorno*, naar Rotter-
dam varend met meer dan 500 passagiers,
is in volle zee door brand vernield ge-
worden.

521 personen zijn gered door 10 stoom-
boten, die bijgekomen zijn op de nood-
roepen, bij middel van draadlooze tele-
grafie.

Tot nog toe worden een tweehonderdtal
personen vermist.

Hartverscheurende tooneelen hebben
zich op 't brandend schip voorgedaan; de
verhalen der geredden brengen afgrijse-
lijke bijzonderheden over deze ramp aan
't licht.

— Door grauwwuontploffingen, ont-
stond een reusachtige brand in de Uni-
versal-mijn, te Cardiff (Engeland), ter-
wijl gansch het dienstpersoneel er in werkzaam
was. Betrekkelijk weinige werklieden
konden bovengedaald worden. De red-
dingswerken werden aanstands ingericht,
doch tot hertoe te vergeefs.

Zoo er niemand meer gered wordt, zal
het aantal slachtoffers 426 bedragen; het
is de grootste ramp in dien aard in Groot-
Britanije voorgevallen. In Yorkshire kwa-
men in 1866 308 man om.

Volgens de laatste berichten moet er
eene nieuwe ontploffing in de mijn plaats
gemaakt hebben.

EEN

Garnizoen te Sint-Truiden.

Morgen Zondag, 19 October 1913,
om 4 ure na middag, openbare zit-
ting van den Gemeenteraad.

DAGORDE :

Eenig voorwerp : Garnizoen te Sint-Truiden.

In deze zitting zal door den Gemeente-
raad eene bepaalde besissing genom-
men worden betrekkelijk het bekomen
van een garnizoen te Sint-Truiden.

In deze zitting zal er bepaald uitge-
maakt worden of de stad, ja of neen, de
voorwaarden zal vervullen verbonden aan

het bekomen van een garnizoen en of
diensvolgens, ja of neen, St-Truiden eene
voornam garnizoestad zal worden.

Over deze kwestie hoeven wij thans
niet meer uit te weiden, wij hebben dit in
vorige nummers op afdoende wijze gedaan
en onze zienswijze omtrent deze voor onze
stad zoo belangrijke zaak klaar en duidel-
ijk vooruitgezet en toegelicht.

Wij willen nochtans de aandacht inroep-
en op de beslissing van den Gemeente-
raad der stad Aalst, welke, na eene zeer
belangrijke bespreking, mis eene wij-
zigingen, eenparig de 800.000 franken
crediet heeft gestemd, voor het bouwen
eener kazerne en het toevoegen van een
oefningsplein, dat 30 aren groot moet
zijn.

Het garnizoen, dat in Aalst komt, is een
nieuw regiment lansiers, met het verschil
dat de soldaten den helm zullen dragen,
voorzien van een paardenstaart, gelijk de
Fransche kurassiers. Zij zullen den naam
van dragonders dragen.

De kazerne zal onmiddellijk gebouwd
worden.

De stad Aalst stemt een crediet van
800.000 fr. voor 't bekomen van een gar-
nizoen, dat slechts 650 a 700 manschap-
pen begrijpt.

Het garnizoen, dat ons aangeboden
wordt, bedraagt omstreeks 1500 man-
schappen, meer dan het dubbel, en nocht-
ans is de tusschenkomst, van de stad
vereischt, verre van in evenredigheid te
zijn met dat verschil in manschappen,
welk aanzienlijk mag genoemd worden.

De geestdrift voor het bekomen van het
garnizoen, welke heerschte vóór de zit-
ting van 9 October 11, is geenszins vermin-
derd geworden door de verklaringen van
den Heer Burgemeester betrekkelijk de
lasten.

De Gemeenteraad zal dan ook, hopen
wij, morgen zijne eerste stemming be-
krachtigen, 't voorgesteld contract met
het Staatsbestuur sluiten en alzoo Sint-
Truiden begifigen met een garnizoen van
1500 man, welk tot groot profijt zal strek-
ken aan de bevolking onzer stad.

Mislukt komplot.

De veldtocht, door de Logemannen op
touw gezet tegen de katholieke Missiona-
rissen in Congo, valt jammerlijk in duigen.
De eene beschuldiging na de andere ver-
dwijnt, en het net van leugen en laster,
tegen de Missionarissen gespannen, wordt
blootgelegd.

De heele beschaafde wereld weet nu aan
welke onbeschaafde, onwaardige, schijn-
heilige en verraderlijke vervolging de
katholieke Missionarissen zijn blootgesteld
geweest.

Het blijkt nu, dat daar mannen zijn ge-
weest in Congo, die ten minste met eene
onwaardige zorgeloosheid hun ambt jegens
de missionarissen hebben uitgeoefend.

Door onvoldoende en gebrekkig onder-
zoek, is een Missionaris, de Eerw. Pater
Cambier, beschuldigd geweest van de grof-
ste tekortkoming aan zijne plichten en van
de gruwelijkste misdaden.

Welnu, een nader onderzoek heeft de
schuldloosheid van den Missionaris doen
blijken.

Niet alleen heeft men moeten vaststellen,
dat er geene bewijzen zijn van de plichtig-
heid van Pater Cambier; — neen, maar
men heeft de bewijzen gevonden, dat Pater
Cambier gansch onschuldig is, en wat
meer is, het is bewezen, dat hij niet plich-
tig kan zijn; inderdaad, hij was zelfs niet
op de plaatsen waar de feiten, welke men
hem wilde ten laste leggen, gebeurd zijn;
hij was op verre-n afstand. Hij bevond zich
zelfs in België toen een feit, welk men
hem wilde aanwrijven, in Congo werd ge-
pleegd.

De geuzenpers staat letterlijk stom. In
plaats van nu te bekenen, dat Pater
Cambier op schandelijke wijze werd ge-
lasterd, en dat de eerste onderzoekers er
niet in gelukt zijn een eerlijk man van
schandige beschuldigingen wit te was-
chen, draaien de geuzenbladen rond den
pot.

Om de aandacht af te leiden, schrijft nu
onder andere *L'Etoile Belge*, dat de mis-
sionarissen gansch en geheel en alleen
willen meester zijn in Congo.

Het ware misschien wel beter dat zij
daar wat meer te zeggen hadden.

Er zouden wellicht zooveel opstanden
onder de zwarte bevolking niet uitbreken.
De missionarissen gaan niet naar Congo
om er de natuurlijke rijkdommen uit te
halen, 't is te zeggen, om er geld te winnen.

Het is genoeg gekend, op welke manier
sommige agenten ginder geld winnen of
gewonnen hebben, namelijk met de onge-
lukkige Negers op de meest onbeschaafde
wijze uit te persen.

Doch de missionarissen vragen geens-
zins om meester te zijn in Congo.

Zij vragen enkel, dat zij van den Staat
de bescherming genieten welke aan iede-
ren is gewaarborgd, dat de agenten van
den Staat, hun werk van beschaving steu-
nen, zooals de overeenkomsten het hnn
voorschrijven.

Van den oogenblik echter, dat de loge-
mannen met ambten en gezag in Congo
bekleed zijn, hebben wij alle reden wan-
trouwig te zijn.

Het doel der Loge is gekend : het is de
vernietiging van den Godsdienst, en om dat
doel te bereiken, zijn alle middelen goed.

Wat in Congo gebeurt, is een nieuw be-
wijis van die onloochenbare waarheid.

De eisch der Belgische katholieken is,
dat de missionarissen, hunne zonen, broe-
ders en vrienden, niet ten prooi staan aan
de lage kuiprijzen der Loge.

Zij rekenen er op dat hunne stem zal
gehoord worden. F. G.

LICHTSTRALEN.

*Verdiende afstraffing. — Om naar de
socio's geluisterd te hebben — Bel-
angrijke vaststelling. — Belooing
tegen e schoolwet en ter eere van...
Ferrer. — Waarom de geuzen tegen
de nieuwe schoolwet zijn.*

Over eenige dagen heeft M. De Vreux,
burgemeester van Charleroi, van de Flam-
inganten een zeker portret gemaakt.

Het socialistisch kamerlid Camiel Huys-
mans zegt daarop :

« De heer De Vreux stelt de Flamingan-
ten voor als mannen wier doel het is het
Fransch uit Vlaanderen te drijven en *het
Vlaamsch aan de Walen op te dringen.* »

« Die brave burgemeester van Charle-
roi! Hij kent geen Nederlandsch. Hij heeft
nooit een schrift der plichten gelezen.
Hij weet niets. Hij wil ook niets verstaan.
Maar hij spreekt met gezag. En hij fabri-
keert u een Flamingant in twee minuten.
Een Flamingant die mij onbekend is. Een
Flamingant naar het beeld en gelijkenis
van den heer De Vreux zelven : een beetje
dom, — een beetje stout. En waarom zou
ik het niet zeggen : een beetje zot! »

De heer De Vreux kan 't er voor doen,
maar 't is verdiend!

Hij moet maar de Flaminganten niet
voorstellen zooals ze niet zijn — of zooals
hij zou willen dat ze zijn, om ze beter te
kunnen bestrijden.

Wij zouden het den heer De Vreux ge-
makkelijk kunnen vergeven, een beetje
dom, een beetje stout en een beetje zot te
zijn, indien hij ten minste een beetje eer-
lijk ware.

Maar dat is hij niet, en dat is een beetje
leelijk!

De socialisten hebben in het Center,
Henegouw, eene werkstaking doen uit-
breken op de buurttrams. Drie bedienden
waren in onverschil gekomen met het
Bestuur; dat onverschil betrof het loon
niet, en zonder dat er gelegenheid is ge-
weest te onderhandelen, riepen de social-
isten de werkstaking uit.

Men zal bekenen, dat het leelijk ge-
daan was, maar daar kijken de socio's
niet naar, als ze denken, dat het hunnen
winkel kan bevorderen.

Het liberale blad, *Le Journal de Mons*,
zegt daarenboven, dat het onbeheendig ge-
daan was; want zegt het blad, er is nu
geen overvloed van werk in de streek, en
wat te voorzien was is gebeurd.

Dadelijk zijn zich honderden personen
gaan aanbieden om de plaatsen in te nemen
welke door het personeel verlaten waren.

't Gevolg is geweest, dat 200 tram-
bedienden die 1600 of 2000 fr. 's jaars won-
nen, nu op straat zitten.

Ziedaar wat die ongelukkigen gewon-
nen hebben met naar de socio's te luiste-
ren.

De Duitsche professor Gruber komt eene
redevoering uit te spreken te Aken, in de
algemeene vergadering van den Duitschen
Bond, tot bevordering van de openbare
gezondheid, in welke hij gehandeld heeft
over de afnemng van het geboortecijfer
in Duitschland.

Professor Gruber heeft opgemerkt, zegt
hij, dat het geboortecijfer meer daalt in
de protestantsche omschrijvingen dan in
de katholieke, en dat het min of meer is
gedaald volgens den voorrang van deze of
gene politieke partij.

Het geboortecijfer is het zwakst in de
omschrijvingen die socialisten kiezen.

In België kan men hetzelfde verschijnsel
waarnemen.

Te Luik, bij voorbeeld, waar de social-
isten in de gemeentekiezingen een derde
der stemmen behalen, is het geboorteci-
fer zeer laag. Men weet ook dat bij de
socialisten onoverholen propaganda wordt
gemaakt om het te doen dalen.

De Vrijmetselaars schicken de betoo-
gingen tegen de schoolwet te doen samen-
gaan met de betooging ter eere van Fer-
rer, den Spaanschen revolutionnairen
brandstichter, moordenaar, echtbreker en
katte-vader.

Zoo moet het zijn! zoo toonen die man-
nen wie ze eigenlijk zijn.

Zulke betooging is een heel program!...
En onze liberalen moeten wel meedoen
in zulke betooging, want ze moeten met
de logebroers en socio's hand in hand
gaan.

Dat zien we gaarne — dat leert de
mensen kennen op wie die arme afge-
leefde liberalen moeten steunen!

Onze liberalen, — steunpilaren van den
troon en het stamhuis die Ferrer moeten
helpen vereeren op bevel van de rooden —
prachtig!

Wilt ge weten waarom eigenlijk de
geuzen tegen het nieuw schoolwetsont-
werp zijn?

't Is eenvoudig, omdat dit ontwerp,
eens wet geworden zijnde, ook het be-
staan der vrije scholen zal verzekeren,
daar het onderwijzend personeel dier
school voor jaarwedde en pensioen op
denzelfen voet geplaatst wordt — nage-
noeg — als het personeel der officiele
scholen.

Volgens de geuzen, mogen de vrije
scholen niets krijgen van de openbare
machten, al bewijzen ze ook dezelfde dien-
sten als de officiele scholen.

Voor ieder verstandig mensch is zulk
stelstel niet te verdedigen — het wordt in
geen enkel land toegepast, tenzij in Fran-
rijk, maar overal elders worden de vrije
scholen begiftigd in verhouding met het
getal kinderen die zij onderwijzen.

Indien de geuzen zich verzetten tegen
hetgeen billijk en rechtvaardig is — het
is geene reden voor 't Gouvernement het-
zelfde te doen.

Dat begrijpt elkeen, zelfs de liberalen
die het niet willen zeggen; maar daarbij
komt het dat er in het verzet tegen de
nieuwe schoolwet zoo weinig vuur zit.

Heropening der Kamer.

Schooldebat.

De heropening der Kamer is geen groote
gebeurtenis geweest. De openbare meening
wendt zich meer en meer af van de anti-
clericale overdrijvingen en al de groot-
spraak der liberalen en socialisten is er
geen dem in gelukt ook maar eenige mani-
festatie in den omtrek van het Paleis der
Natie uit te lokken.

De Heer Minister Pouillet heeft een breed-
voerig verloop gegeven over 't neergelegd
Schoolwetsontwerp.

M. Pouillet heeft uit zijn verloop alles
geweerd, wat vreemd was aan het doel
der nieuwe wetgeving en zich enkelijk
laten bezielen door de wenschen en ver-
langens in zoo menige omstandigheid, niet
alleen door zijne eigen geestverwanten,
doch ook door liberale en socialistische
redenaars uitgedrukt.

Aldus heeft de achtbare Minister de ver-
schillende hervormingen gerechtvaardigd,
die de nieuwe wetgeving inhoudt en die

hier op neerkomen : leerplicht; algemeen-
making der kosteloosheid van het lager
onderwijs; volmaking ervan door de in-
stelling van den vierden graad; verbeter-
ing van den loonstandaard der onder-
wijzers; schoolbehoeften, kleedingwerk,
schoolsoep, schoolkoloniën en geneeskun-
dige zorgen voor alle behoeftige school-
gaande kinderen, zonder onderscheid.

Zoo wij op eene der hervormingen bij-
zonderlijk willen aandringen dan is het op
die betreffende de gelijkheid van al de
kinderen voor de kosteloosheid van school-
behoeften, schoolrefter, kleedingwerk en
schoolkoloniën.

Het mag niet langer zijn, dat in de
grootte anti-clericale steden het kind van
den behoeftigen katholieken huisvader als
een paria worde behandeld en dat het
bezoeken eener vrije school eene reden zij,
om alles te derven, wat aan kinderen der
gemeentescholen zoo ruimschoots wordt
toegestoken.

Dit onwaardig schandaal, die oneer,
dewelke als een brandmerk gedrukt zal
blijven op het voorhoofd van hen die voor-
standers blijven van zulke hartelooze hard-
vochtigheid, kan niet blijven duren.

In hunne afzonderlijke vergaderingen,
hebben liberalen en socialisten als besluit
genomen : zich te onthouden van alle
dwarsdrijverij.

Wees er van verzekerd dat, als die
heeren het land achter hen wisten, ze wat
anders zouden beslist hebben. Wat zou het
hun echter nu baten te draven en te
zwoegen en zich te verhitte als de straat
niet mee wil!

Wij kunnen dus met recht en reden
besluiten dat het land achter de
Regering staat.

Het land heeft de rechtvaardigheid der
nieuwe schoolwet begrepen en daarom is
de openbare denk wijze niet te ontroeren,
noch te beroeren; wij staan op vasten
grond met de schoolwet en ook zal de
overwinning onze inspanning en ons werk
bekronen.

Een nieuwe aanslag.

De Vlamingen uit de openbare bedieningen
geweerd.

De Wallonisten schreeuwen het overal
uit, dat zij beroofd worden van hun geld,
van hunne vrijheid, van hun vette plaatskens
en dies meer, door de vreesachtige Vlamin-
gen, die alles in België opslokken. Waals-
gezinde hanen wetten hunne sporen en steken
den bloedroeden kam recht omhoog, gereed
om oproer te kraaien, zoo het Vlaamsche
kieken niet voortgaat zich levend te laten
pluimen. En dat de Vlaming nog altijd ge-
plumd wordt, daarvan hebben wij weer het
beste bewijs in de benoeming van den nieu-
wen prefekt aan het Mechelsch Athenæum.

Ofschoon reeds 15 Athenæa op de 20 door
Walen bestuurd worden en er uitstekende
Vlaamsche candidaten op rang stonden, toch
is men in het Ministerie van Onderwijs er in
gelukt, weer een Waal binnen te smokkelen
te Mechelen, zoodat de statistiek, die vroeger
reeds in de Vlaamsche bladen verscheen en
welke getrokken is uit de *Annuaire de
l'Enseignement Moyen Officiel*, blad. 13,
moet gewijzigd worden als volgt :

A. — Prefekten der 10 Athenæa in
Waal-België.

1. Waal prefekt, Athenæum te Brussel.
2. Waal " " " Verviers.
3. Waal " " " Luik.
4. Waal " " " Charleroi.
5. Waal " " " Doornik.
6. Waal " " " Aarlen.
7. Waal " " " Namen.
8. Waal " " " Bergen.
9. Waal " " " Chimay.
10. Waal " " " Ath.

B. — Prefekten der 10 Athenæa in
Vlaamsch-België :

11. Waal prefekt, Athenæum te Brussel.
12. Waal " " " Elsene.
13. Waal " " " Brugge.
14. Waal " " " Hasselt.
15. Waal " " " Tongeren.
16. Waal " " " Mechelen.
17. Vlaming " " " Leuven.
18. Vlaming " " " Gent.
19. Vlaming " " " Oostende.
20. Vlaming " " " Antwerpen.

Er zijn dus op dit oogenblik 16 Walen en
4 Vlamingen. Wij hebben volstrekt niets
persoonlijks tegen die Waalsche prefekten;
onder hen bevindt er zich zelfs een Waal, die
het belang der Vlaamsche beweging inziet en
het door daden bewezen heeft.

Zoo deze tabel hier verschijnt, dan is het
om nogmaals te laten uitschijnen, hoe schaam-

teloos de Waalsche bevolking bedrogen wordt, wanneer men haar tracht wijs te maken, dat de Walen benadeeld worden, wat de openbare bedieningen betreft.

Het tegendeel is waar. Drie jaar geleden stond de plaats te Mechelen ook open; er was toen eveneens sprake van Vlaamschoukundigen Waal als pretext te benoemen. Op het laatste oogenblik, en door den drang van hevige verzet, werd door den Minister toegegeven. Nu is de Waalsche candidaat langs een zijpootje binnengeslopen; men heeft alzo de waakzaamheid van de Vlaamschgezinden verschalkt.

Wat moeten de franskljons uit het Ministerie thans in hunne vuist lachen. Er blijft nu te bezien of zij wel laatst zullen lachen, en of het Vlaamsche volk zich zoo straffeloos, kaakslag op kaakslag zal blijven laten toedienen.

Stads- en Provincienieuws.

Aan dit nummer is een bijblad.

Wij hebben een bundeltje ontvangen, bevattende: 50 *Labels van Lafontaine*, in een modern Vlaamsch kleedje gestoken, gevolgd van eenige *Oorspronkelijke Labels*, door E. G., van welke Labels het ons toegelaten is er wekelijks eene aan onze lezers-liefhebbers op te disschen.

FAMILIE-CINEMA.

(Feestzaal der Katholieke Vereeniging, Minderbroedersstraat).

Morgen Zondag, om 5 en 8 ure,
Buitengewone Cinema-Voorstelling.
Voor de leden van den Kring van Vermaak, 0,35 fr.
Voor de andere personen, 0,50 fr.

Bond der Vrienden van 't Heilig Hart.

Vereeniging der Oud-Retraitanten.

Zondag, 26 October, om 7 ure, in Onze-Lieve-Vrouwekerk, *Generale Communie.*
Om 5 ure na middag, in de kapel der EE. Zusters Sepulchrienen, *Maandelijksche vergadering.*

De Algemeene Bestuurder,
AD. BECKERS, pastoor-deken.

Examen.—Wij hebben met genoegen vernomen dat de volgende stadgenooten hun Hoogschoolexamen hebben afgelegd: M. Joseph Vrydaghs, met onderscheiding, het eindexamen van doctor in de Rechten.

M. Ferd. Caluwaerts, de 2de proef in Wijsbegeerte en Letteren, voorbereidend tot de Rechten.

Van harte proficiat!

"Vreugdegalm" Sint-Pieter.

OPROEP.—Het Bestuur roept de medehulp in van eenige zangliefhebbers-zangers, om de Maatschappij, thans vijftig werkende leden sterk, te helpen bij het geven van een zangconcert in de Tentoonstelling te Gent, op Zondag, 26 October aanstaande, om 2 ure na middag. Het Bestuur der Tentoonstelling vergunt aan de Maatschappij terugbetaling der reiskosten en vrijen ingang in de Tentoonstelling. Dus alles kosteloos. Die Heeren verplichten zich dan enkel de repetitien bij te wonen en op het gestelde uur aanwezig te zijn voor 't Concert.

Coupons zullen er genomen worden vóór één en voor twee dagen, naar belieft. Nachverblijf aan 2,50 fr. en 3,00 fr. in 't Burgershuis (zetel der Katholieke Wacht) Gent.

De Maatschappij bereidt ook een prachtige tooneelavond, waarschijnlijk voor Zondag, 28 December.

De Geschiedenis van Hendrik Knip.

Mejuffrouw Sterk, kasteleines in de Vergulde Flesch, zat als naar gewoonte in hare woonvertrek dat aan de gelagkamer harer herberg grensde, en rekende met eenen boer af. Terwijl zij zijne rekening nazag, staarde de eenvoudige landman door het raam in de gelagkamer, die er zeer kostbaar en prachtig uitzag. Het buffet was geheel van mahoniehout en blonk dat het een lust was om te zien. Op de planken prijken eene menigte kristallen karaffen met verschillende kleuren en vele fijn geslepen romers en kelken. Een groote spiegel, daarachter geplaatst, verdubdelde al die pracht en deed haar nog meer in het oog vallen. Daar tegenover lagen een aantal vaten en tonnetjes van bruin geschilderd eikenhout met koperen banden en koperen kranen, en de groote vensterruiten, waardoor de stralen der avondzon helder naar binnen vielen, gaven aan het geheel een zoo vroolijk en schitterend aanzien, dat de goede man onwillekeurig uitriep: "Maar, mijne lieve Juffrouw Sterk! waar krijgt gij toch het geld vandaan om dat alles te bekostigen?"

Juffrouw Sterk zag den onnoozelen hals met een spottend gezicht aan en schoot in zulk een hartelijken lach over zijne verwondering, dat de boer er geheel van bedrommeld was. "Waar ik 't geld vandaan krijg? vroeg zij. Wel van de centen, die honderd gekken mij dagelijks in huis brengen. Waarvan anders, man?"

Toevaligerwijze opende op hetzelfde oogenblik, dat zij dit zeide, Laura, de dochter van juffrouw Sterk, de deur der gelagkamer, waar zij eenige klanten bediend had, en zoo bereikten de zoeven gesproken woorden het oor van een knappen ambachtsman, die dicht bij de deur aan een tafeltje stond te wachten op een glas jenever, dat hij besteld maar in de drukte niet gekregen had. Het was of de man onthult werd bij die woorden. Hij wierp een opmerkzaam blik op de lieden die naast hem stonden en met hetzelfde oogmerk

Zij heeft ter studie *Geef ons heden ons dagelijksch brood*, het groot succes, aangrijpend, antisocialist Drama, in vijf bedrijven, van den vermaarden toneel-schrijver Vande Sande Felix. Herhaalde malen in onze Vlaamsche Schouwburggen opgevoerd en nog steeds op 't programma.

Sint-Trudo's Gesticht.—Op Zondag, 23 November, om 5 ure stipt, zal de Oud leerlingen Bond zijn jaarlijksch Winterfeest geven in de ruime zaal van het Gesticht.

Opvoering van het beroemd geschiedkundig Drama *Constantijn de Grote*, door den vermaarden Duitschen toneel-troep *Hooger Streven*.

Wie zich nog de prachtige uitvoering van *Een Held* herinnert, zal voorzeker de gelegenheid niet laten voorbijgaan, diezelfde kunstenaars nog eenmaal te zien optreden in onze stad.

Kaarten, aan 20, 10, 5, 2 en 1 fr., te bekomen in het lokaal en bij de Heeren Oud-studenten.

Het feest zal eindigen rond 8 ure.

Vergelding in sake van militie.

—De personen, die denken zich in de voorwaarden te bevinden, bepaald door de wetsschikkingen (wet van 30 Aug. 1913), om de vergelding te genieten uit hoofde van dienst van een militaan, een militievrijwilliger, een weerspannige of een achterblijver, ingelijfd met de lichte van 1913, moeten hunne aanvraag schriftelijk bij het Gemeentebestuur van de plaats der inschrijving zoo spoedig mogelijk indienen.

Door het Gemeentebestuur van Sint-Truiden zullen de belanghebbenden afzonderlijk verwittigd worden, wanneer zij zich te dien einde ten stadhuisze moeten aanbieden.

Provincieraad.

—Donderdag, 23 dezer, vergadert de Provincieraad in buitengewone zitting, om candidaten te stellen voor de plaats van voorzitter der Rechtbank van Hasselt, opengevallen door het overlijden van den Heer Nossent.

Twee candidaten bieden zich aan: de Heeren Honlet en Nys.

Het hof van Beroep te Luik heeft Woensdag 11. zijne candidaten voorgedragen. M. Honlet, ondervoorzitter, werd eerste candidaat uitgeroepen met 17 stemmen tegen 7, gegeven aan M. Nys.

Deze laatste verwierf 23 stemmen als tweede candidaat.

De dagorde der buitengewone zitting begrijpt nog:

2° Het stellen van opcentiemen op door den Staat geheven taxes:

a) Op de werkelijke inkomsten en baten, verzevenlijkt door de vennootschappen op aandeelen en in sommige financieele- en nijverheidsberoepen.

b) Op de automobielen en andere motorrijtuigen.

c) Op de kinemavoorstellingen.

3° Overeenstemmende wijzigingen te brengen aan de provinciebegrotingen voor 1913 en 1914.

4° Wijziging aan het reglement der provinciale school voor vroedvrouwen.

Zeppersen.

—De leden van den Gemeenteraad van Zeppersen vergaderden Woensdagavond om over te gaan tot het benoemen van een tweeden hulponderwijzer. Een der raadsleden had de onvoorzichtigheid begaan, van zijn rijwiel tegen den muur van het gemeentehuis neder te zetten; doch, bij het einde der zitting, was tot zijn grootste verwondering zijn rijwiel verdwenen. Dit voorwerp was zoo goed als ni-uw en had eene waarde van ongeveer 200 fr.

als hij gekomen waren. Hij zag er velen met ingevallen kaken, bleeke aangezichten en havenlooze kleederen. Verwonderden zag hij den prachtige winkel rond. Hij wierp een blik door de openstaande deur der huiskamer en zag ook daar prachtige scindelijzen, fraaie spiegels, kostbare meubelen en een klavier, waaraan Laura, de dochter des huizes, in een zijden kleed gedost, zich plaatste en waarop zij begon te spelen. "Ja, zeide hij bij zichzelf, dat moet veel geld gekost hebben. Wat is dat toch vreemd. Hoe komt het toch dat ik zooveel armoede en ellende aan mijne rechterhand en zooveel pronk aan mijne linkerhand zie!" Een tijd lang stond hij in diep nadenken verzonken.

—Wel, wat is er van uw dienst? "Deze woorden met eene schelle stem tot hem gericht, deden Knip — zoo heette de man — uit zijne mijmering ontwaken. Hij zag op. Juffrouw Sterk stond in eigen persoon voor hem, even fraai gekleed als hare d'chter.

—Voor vijf centen jenever, juffrouw, zei de man, terwijl hij naar de toonbank ging. Hij telde het geld neer en zag de kasteleines met een glimlach aan. Daar zijn de centen, juffrouw! voegde hij er bij, die een gek u zoo dikwijls gebracht heeft. Het zijn de laatste, die ik in langen tijd denk te betalen.

Knip snelde naar huis. Zijne vrouw en twee dochtertjes zaten te werken. Zij zagen er bloek en vermogd uit, omdat zij geen goed voedsel kregen. Het kleine vertrek had een armoedig voorkomen, en er lag zoo weinig vuur in de kachel, dat men de warmte nauwelijks bespeurde. Niettemin stond men verwonderd over de orde en de netheid, die men overal waarnam in de rangschikking van tafel en stoelen, in het zuivere wit der muren, en het heldere zand, dat op den vloer gestrooid was.

—Dat is eene vergissing, meisjes, zeide de moeder, dat wij vader vanavond zoo vroeg thuis zien, en zag daarbij haar man aan.

Deze stond voor de tafel, richte zijne oogen van het eene kind op het andere, en zich vervolgens in den ouden leuningstoel nederzettende, sprak hij glimlachend:

—Wel meisjes, zijt gij niet blijde, dat vader weer thuis is? Nu Leentje, nu Grietje,

—De Heer Jos. Schoofs, onzer gemeente, thans hulponderwijzer te Droogenbosch, is door den Gemeenteraad, in zitting van 15 11., tot hulponderwijzer te Zeppersen benoemd geworden.

Velm.—In den nacht van Dinsdag op Woensdag hebben onbekenden te Velm in de statie eene zekere hoeveelheid steenkolen gestolen ten nadeele van eenen handelaar derzelfde gemeente. De daders zijn tot heden onbekend. Het gerecht heeft een onderzoek ingesteld.

Mielen-boven-Aelst.—M. Marcel Missoul onzer gemeente legde met onderscheiding het aannemingsexamen af voor het hooger landbouwinstituut der Universiteit van Leuven; hij bekam de tweede plaats op 23 candidaten.

Hartelijk proficiat!

Stevooft.—Onze gemeente heeft op waardige wijze het gouden bruiloftsfeest gevierd der echtelingen Hendrik Bussé en Antoinette Rewers.

Om 8 ure had in de kerk eene plechtige mis van dankzegging plaats, waaronder de jubilaranten, kinderen en familieleden allen ter Heilige Tafel naderden. Daarna ging men stoetsgewijze naar het gemeentehuis, waar de eerewijn werd geschonken en twee schoone ruikers het jubelpaar werden aangeboden. Te huis gekeerd, werden aan de oudjes twee zetels ter herinnering aan dit aandoenlijk feest geschonken.

Onze beste gelukwensen en nog vele jaren van gelukkig samenzijn voor de echtgenooten Bussé-Rewers.

Wellen.—De Eerw. Pater Paulus, der Paters Minderbroeders, welke te Wellen de Missiepreekte, is Dinsdag 11., na een sermooen, door eene beroerte getroffen geworden en schielijk overleden.

Borgloon.—Toekomenden Zondag, om 2 ure na middag, vergaderen de afgevaardigden der Kantonale Associatie in de feestzaal der Eerw. Broeders, om over te gaan tot de benoeming van het Bestuur en het bespreken der statuten eener kantonale associatie.

Tongeren.

—Aanstaanden Woensdag, 22 dezer, zal het proces beginnen ingespannen door koster Brauns, van Eysden, tegen *Le Peuple, Het Vrije Volk, La Meuse* en den senator de Blicq, die, zooals onze lezers zich nog goed herinneren, bovengemelden persoon voorstelden als den moordenaar van Thomissen, ofschoon hij vrijgesproken werd door de Rechtbank onzer stad. Wij zullen den uitslag mededeelen dezer belangrijke zaak.

Vernietiging der rupsen.

—De eigenaars, pachters, huurders, vruchtgebruikers en andere bezitters, die hunne eigene goederen of die van anderen bewerken, zijn verplicht, van af den 10 October tot op het einde der aanstaande maand November, over te gaan tot het vernielen der rupsen, der eieren, alsook der beurzen die hun tot nest dienen.

Bij gebrek door de belanghebbenden, de schikkingen van bovenstaand artikel na te komen in het vooraangehaald tijdstip, zal de rupsenuivering van ambtswege gedaan worden, op de kosten der overtreders, op bevel van den Burgemeester en dit, met voorbehoud der straffen.

De overtredingen van voornoemde bepalingen worden gestraft met eene boete van 5 tot 15 franken. Indien er verzachtende omstandigheden bestaan, kan de boete vermindert worden, zonder dat zij in geen geval beneden één frank mag zijn.

kunt gij de maald niet wat laten rusten. niet een oogenblik opzien en uw vader een zoen geven? — O, jawel, riepen de kinderen en sprongen tegelijkertijd op om hunnen vader te kussen. — Maar, vaderlijk, wij hebben het ook zoo druk, zeide Leentje, terwijl zij haar schraal gezicht tegen zijn wang drukte, en zij ging fluissterend voort: Drie overhemden zijn de laatste van het dozijn, dat wij voor mijnheer Martens moeten maken. — En morgen, voegde Grietje er bij, terwijl zij haar handje in die van haren vader legde, morgen wilden wij onze zieke tante bezoeken, en daarom werken wij vandaag zoo hard als wij kunnen, want moeder heeft beloofd, dat het werk Maandagmiddag klaar zou zijn.

—Hoe zien uwe oogen zoo rood, Aafje? zeide Knip tot zijne vrouw. Werkt gij ook al te veel bij kaarslicht? of hebt gij geschied? Glimlachend verzekerde Aafje met een geruststellend hoofdschudden, dat het werk hare oogen niet schaafde, en tegelijkertijd keerde zij zich om en wenkte haar kleinen jongen om bij haar te komen. — Wat is dat, Hendrik? zeide zijn vader. Wat doet gij daar in dien hoek? Ziet gij niet dat moeder u wenkt; kom eens hier en zeg mij, wat gij gedaan hebt?

—Nu vader, beknor hem maar niet meer, viel de moeder in, wij zullen maar niet meer spreken over hetgene gebeurd is.

—Goed, hernam Knip, terwijl hij den knaap tot zich trok, maar ik wil het toch weten. Kom, Hendrik, ik zal het u vergeven, maar zeg mij eerst, wat is er voorgevallen? Hendrik was een jonge jongen; hij ging naar zijn vader, zag hem onbeschroomd in de oogen en zeide: — De bakker wilde ons vanavond geen brood meer geven; moeder moest eerst betalen, zeide hij, wat zij schuldig was. Maar hoewel hij moeder heel barsch en hard aansprak, zeide hij toch, dat het hare schuld niet was, en dat hij wel wist, dat gij al het geld had opgemaakt aan den drank. Moeder kwam schreiend thuis, maar sprak geen woord, ik wist niet dat zij schreide, totdat ik de tranen op haar werk zag vallen, en toen begon ik te schelden, en moeder zette mij in een hoek.

Abonnementsportretten.—Bij uitvoering van een ministerieel besluit, moeten de spoorwegabonnementskaarten, wier geldigheid verstreken is, voortaan ongeschonden, 't is te zeggen met de photographie er op, ingeleverd worden, om de gestorte waarborg terug te krijgen.

De portretten, die er op geplakt zijn, mogen er niet meer afgetrokken of ver vormd worden.

De abonneuten, die terug in het bezit van het portret willen komen, moeten er schriftelijk de aanvraag naar doen, op het oogenblik der afgifte van het abonnement.

In het postbeheer.

—Bij beslissing van het Departement van Posterijen is het verboden, zooals men weet, postliggende stukken op beginletters verzonden af te leveren.

Voortaan zal ook alle verzending van poststukken, beginletters als adres dragend, geweigerd worden, zelfs met bestemming voor den vreemde. En verzendingen met beginletters als adres, uit den vreemde naar België gestuurd, zullen niet afgeleverd worden.

Kiezingen in 1914.

—Verleden jaar werd de Kamer ontbonden en hebben algemeene wetgevende kiezingen plaats gehad. Daar de helft der leden van Kamer en Senaat alle twee jaar vernieuwd wordt, heeft men bij loting de Provinciën aangeuid, welke in 1914 in 't strijdperk moeten treden. Het zijn Oost-Vlaanderen, Luik, Limburg en Henegouw.

In Oost-Vlaanderen eindigt in 1914 het mandaat van 28 Kamerleden (18 kathol. 3 socialisten, 6 liberalen en 1 Daensist).

In Limburg moeten 7 katholieken herkozen worden.

In de provincie Luik 8 katholieken en 14 liberalen en socialisten.

In Henegouw moeten 31 Kamerleden herkozen worden (10 katholieken en 21 socialisten en liberalen).

In de aanstaande kiezing moet dus het mandaat vernieuwd worden van 88 Kamerleden (43 katholieken en 45 der tegenpartij). De Kamer telt in het geheel 186 leden (100 katholieken, 84 socialisten en liberalen en 2 Daensist).

Sterfgevallen.

Maandag 11. werd te Vroenhoven ter aarde besteld de heer EGIDIUS DUPAS, rustend onderwijzer, vader van den Eerw. Heer Dupas, leeraar aan de Normalschool onzer stad. De duurbare overleden, geboren te Marlinne, den 10 December 1844, ontsliep te Vroenhoven, den 10 October 11. Hij was vereerd met het burgerlijk kruis van 1° klasse en met de herinneringsmedaille der Reggering van Z.M. Leopold II. Hij stond in zijne gemeente aan 't hoofd van alle sociale en liefdadigheidsinstellingen en werd algemeen geacht en bemind.

Donderdag 11. had in onze hoofdkerk, om 9 ure, de plechtige lijkdienst, gevolgd van de begraving, plaats van Dame ANNA-GERTRUIS POLLET, weduwe van den heer Antonius Debruyne, geboren te Hasselt, den 8 August. 1831, en alhier overleden, den 10 Octob. 1913, bediend met de laatste heilige Sacramenten.

Talrijk werden de lijkplechtigheden door vrienden en kennissen bijgewoond.

Ons oprecht rouwbeklag aan beide treurende families.

Allerlei tijdingen.

—*De winter komt.*—Uit de Ardennen wordt gemeld, dat groote groepen kraanvogels, sommigen van meer dan honderd in getal, over de dorpen vlogen, in Zuidelijke richting.

—Hendrik, riep moeder, kom, breng wat hout; daar ligt nog een goed blok, steek dat in de kachel.

—Maar, Hendrik, begon weder de vader, zeg mij eerst eens, wat gij toch wel tegen moeder gezegd hebt? De knaap werd bloedrood maar sprak even vrijmoedig als te voren. — Ik zeide dat gij slecht waart, een slechte vader!

—En dat was toch heel verkeerd van u, zeide de moeder tot den jongen, maar het is u vergeven. Kom, breng nu wat hout.

Knip zag zijne vrouw aan, en daar hare blikken de zijne zoo vriendelijk ontmoeten, kwamen hem de tranen in de oogen. Hij stond op en gaf haar geld. Daar, zeide hij, daar is mijn weekloon, moeder! Kom, houd uwe handen op. Gij hebt nog niet alles. Zie, zoo, nu hebt gij het op vijf centen na, waarvoor ik hedenvond een glas jenever genomen heb. Ik hoop, dat dit voor mij het begin zal zijn van een beter gedrag, en voor u van gelukkiger dagen. Kom zet nu uwe muts op; ik wil met u medegaan om den bakker te betalen en het noodzakelijkste te koopen.

Aafje ging de kamer uit om andere kleederen aan te trekken. Zij bleef echter veel langer uit, dan zij daartoe noodig had. En toen zij weder binnenkwam, met de hagelwitte muts op het hoofd en het gladgestreken Zondagskleed, had haar gelaat den droefgeestigen trek niet meer die er een uur te voren op zichtbaar was.

Toen ze samen van hunne wandeling terugkeerden en de kinderen te bed waren gebracht, verhaalde Knip zijne vrouw de reden van de plotselinge verandering in zijn gedrag. — Toen hij bemerkt had, zeide hij, dat de centen der armen dienden om een zoo prachtig huis te bouwen en te verfraaien en de kasteleines uit de Vergulde Flesch met hare dochters zoo zwaarig te kleeden, en daarmede verzeleek zijne eigen vrouw en kinderen, die aan voedsel en kleeding en alles gebrek hadden, toen hadden droefheid en schaamte hem eensklaps geheel overmeesterd. — Vrouw! zo eindigde hij, van dat oogenblik af nam ik het ernstig besluit, een nieuw leven te leiden.

—Een jaar verliep, Juffrouw Sterk, uit de Vergulde Flesch, had reeds dikwijls naar

Is dit de aankondiging van den komende winter. Mogelijk wel, want in de Ardennen, heeft men reeds geklaagd over felle koude.

—*Goedkoopje maaltijden voor Staats-beambten.*—Gelgenheid om op goedkoopje manier den innerlijken maot te versterken, zal aan het kleine legertje ambtenaren en beamtben van het hoofdbestuur van 't spoor worden aangeboden.

Het spoorwegbeheer heeft inderdaad beslist, dat eene spijzsaal zal gevoegd worden bij de lokalen van het ministerie en de beamtben voor den prijs van 60 centiemen, een volledig eetmaal zullen kunnen gebruiken.

Reeds hebben 250 beamtben ingeteekend om 's middags hun maaltijd in de kantien te nemen.

Maatregelen zullen anderzijds genomen worden om het treinsporeneel in de gelegenheid te stellen, zich insgelijks op goedkoopje wijze onder weg een maaltijd aan te schaffen.

—*Mijnongeluk te Seraing.*—Drie doden, vier gekwetsten. — Woensdag middag, rond 1 uur, werkten eene groep arbeiders in de verdieping van 715 meters in de mijn *Six Bonniers* te Seraing, toen eensklaps eene instorting plaats greep, die hen allen bedolf.

Een reddingsploeg werd dadelijk aan het werk gesteld en men kon er drie ophealen, die allen wonden dragen over welker ernstigheid de dokters vooreerst nog geene bepaalde uitspraak kunnen doen.

Drie anderen zullen dood zijn, want op het oogenblik dat dit bericht werd verzonden, waren zij nog niet gevonden.

Later werd dit droevig nieuws bevestigd.

De instorting zoo veroorzaakt zijn door eene grauwwuontploffing.

Het parket doet een onderzoek.

—*De steenkolen.*—Men herinnert zich dat over een paar weken het nieuws verspreid werd dat de kolen zouden afslaan, een nieuws dat na weinige dagen gelogenstraft werd.

Nu wordt weer gemeld dat de mijnen van Charleroi het bericht hebben aangeplaat, dat zij te beginnen van 1 November de loonen met 10 ten honderd zullen vermindern.

De mijnen van den Borinage, dit voorbeeld volgend, hebben een dergelijken maatregel genomen.

Eene vermindering van 10 per cent zal worden toegepast op de aderwerkers en eene van 5 per cent op de slaaners, en dit te beginnen van 4 November.

De mijnbestuurders verklaren dat zij die beslissing hebben moeten nemen, ter orzake van de zwakte der markt van nijverheidskolen.

AARLEN, 14 Oct. — Lucas Hacky, op jacht in de gemeentebosch, kroop door eene haag, en zette middelwiel zijn geweer tegen de haag. Toen hij er over was, nam hij het wapen bij den loop, het schot ging af en Hacky viel morsdood neer.

—*Lang leven.*—Emptinne, nabij Ciney, is een dorp zooals men er weinig ziet. De overheden geven het voorbeeld van een lang leven. M. Lépine, oud-burgemeester, is 84 jaar; M. Lambert, oud-gemeentesecretaris, 86 jaar; M. Lamy, oud-onderwijzer, 88 jaar; M. H. Lamy, veldwachter, nog in dienst, 84 jaar.

—*Een averechts succès.*—Het verlies, ondergaan door de tentoonstelling van Charleroi, bedraagt 2 miljoen. De aandeelhouders die maar 25 t. h. van hunne inschrijving hadden gestort, zijn uitgebondigd geworden de andere 75 t. h. te betalen.

—Te Gent zal, zoo het schijnt, het tekort nog grooter zijn.

Knip gevraagd, en had hare verwondering te kennen gegeven, dat zij hem nooit meer zag terugkomen. Op een schoonen zomervond ging zij eens de poort uit en deed eene vrij verre wandeling. Zij kwam aan een klein, net huisje met een sierlijken bloemtuin er voor, en bleef voor het hek staan om de heerlijke rozen te bewonderen die er bloeiden. Een man was met drie kinderen bezig de paden op te harken en de bloemen te begieten, terwijl voor het huis eene vrouw van middelbaren leeftijd zat. De man zag om, toen hij voor het hek iemand hoorde stilstaan, en Juffrouw Sterk herkende in hem terstond haren zoo lang vermist knip!

—Goeden avond, Knip! riep zij hem toe. Wel, wel, wie had dat kunnen denken, man! dat ik u hier weder zou vinden. Ik dacht dat gij voorgoed verloren waart. En wat ziet het er hier lief uit. Wat een net huisje, en wat lieve kinderen; en is dat uwe vrouw? Nu, het doet mij genosgen, dat het u tegenwoordig zoo goed gaat. Gij hebt vast een buitenkansje in de loterij gehad. Maar zeg mij toch eens, Knip, hoe komt het, dat ik u nooit meer bij mij zie, terwijl gij vroeger tot mijn vaste klanten behoort?

—Juffrouw, antwoordde Knip, daar bestaat eene gepronde reden voor; het is, omdat ik zie, dat het mij en de mijnen op deze wijze goed gaat. Ik heb veel verplichtingen aan u; want een paar woorden van u hebben mij het eerst de oogen geopend voor mijn slecht gedrag. Een jaar geleden hadden mijne vrouw en kinderen nauwelijks kleederen aan het lijf, nauwelijks het noodige voedsel. En nu, juffrouw Sterk, wilt gij weten waar ik het geld vandaan heb, om mijn huis zoo op te knappen en mijne vrouw en kinderen fatsoenlijk te kleeden? Gij denkt uit de loterij. Neen, juffrouw, ik geef u uw eigen woorden terug, die ik een jaar geleden toevallig van u hoorde: Van de centen, die een zekere gek u vroeger alle dagen in huis bracht.

Juffrouw Sterk groette en ging stil heen. Zij kon anders moeilijk zwijgen, als zij iets had kunnen vertellen. Maar de geschiedenis van Knip hield zij zorgvuldig voor zich, uit vrees, dat vele anderen zijn voorbeeld zouden volgen.

— ACTIS IS DE BESTE SIGAAR —

— Een doode. — Tien gekwetsten. — Ten gevolge van het plotseling ophouden van eenen neerdalenden bak in de mijn Alliance, te Boussu, viel een van de 22 inzittende werklieden over den rand in den 700 meters diepen put, waar het lijk later in stukken werd teruggevonden.

Tien van de andere werden gekwetst, waaronder twee doodlijk. Al de andere zijn overigens min of meer gekneusd door den hevigen schok, want de bak daalde in volle snelheid.

De twee ergst gekwetsten hebben den schedel verbrijzeld.

Onderzoek wordt gedaan, zoowel door het Parket als door het korps der Mijnen.

— De Hollandse baronnes. — Donderdag, 9 dezer, heeft de Rechtbank van Den Haag de vraag verworpen tot onder voogdij stelling van de « Hollandse baronnes », gedaan tegen de cliënte van Mr Dujardin, van Oostende, nadat men ze had doen opsluiten in het « gezondheids-gesticht » van het Fort Jaco, waaruit zij, zoals men weet, de vlucht nam, bijna onder het oog der geneesheeren, die ze gek verklaard hadden.

De Hollandse wet neemt geen onder voogdijstelling aan, tenzij in geval van zinneloosheid. Men heeft de belanghebbende ondervraagd en de Rechtbank heeft aanstonds erkend dat de jonge baronnes bij haar volle verstand is.

Sedert hare aankomst in België, had de baronnes geen cent ontvangen, verzekerde men. Indien zij geen warme verdedigers had gevonden, zou zij zeker in het zinneloosgesticht terecht gekomen zijn. Mr Dujardin heeft dus eene goede zaak gediend.

— De Vlamingen in Spanje. — Onze Minister van Justitie, M. Carton de Wiart, en de heer Lejeune, Gezant van België, in Spanje, hebben te Madrid het gesticht Sint-Andreas der Vlamingen, bezocht. Deze godsdienstige en liefdadigheidsinrichting werd in de vijftiende eeuw door Carlos de Amberès, of Karel van Antwerpen, ten voordeele der behoeftigen uit onze provinciën afkomstig en in Spanje gevestigd, gesticht.

De stichting staat onder het toezicht van het Belgisch Ministerie van Justitie.

— Het is zoo gemakkelijk extra koffie te bereiden. Gebruik de Cichorei van de Trappisten Vincart.

Men vindt ze overal.

— Land- en tuinbouw. — De gevaarlijkste vijanden voor de oofboom zijn wintervlinders. In de laatste helft van October komen zij uit den grond. Begin October bindt men om iederen stam een strook papier, die men besmeert met een soort lijn, die niet te snel droogt en die men van tijd tot tijd vernieuwt. De rupsen blijven er op vastkleven en kunnen den boom niet bereiken. Van begin October tot in het voorjaar moest elke vruchtbare boom van zoo'n rupsband voorzien zijn.

— Tot bescherming der vogelen. — M. Mac Adoo, secretaris der Schiaktik, heeft aan alle douanebureelen eene omzendbrief gestuurd, herinnerend, dat de wet den invoer in Amerika verbiedt — uitgenomen voor wetenschappelijke doeleinden — van aigretten, pluimen, koppen, vleugels, staarten, vellen of deelen van vellen van wilde vogels, 't zij in ruwen, 't zij in bewerkt toestand.

De omzendbrief beveelt aan de ambtenaren van de douane de pluimen en aigretten aan te slaan, zelfs wanneer zij de hooften of de kleeren der reizigers versieren. De belanghebbenden mogen die dan terug naar huis zenden. Indien zij verklaren van dat recht geen gebruik te maken, zullen die voorwerpen vernield worden. Alleen de pluimen van tamme vogels worden geduld.

— Echtscheidingsarmbanden. — De Amerikanen willen een kenteekens voor gescheiden vrouwen invoeren. Zij zijn van meening, dat men, zoo goed als een verlovings- of trouwring, ook een echtscheidingsring dragen kan. Dit behoeft nu niet speciaal een ring voor den vinger te zijn, men kan, zoals eene dame te New-York, die reeds verscheidene malen gescheiden is, voorstelt, dunne schakelarmbanden of dunne gouden armingen dragen. Deze nieuwe uitvinding heeft ten doel de gescheiden vrouw in gezelschap voor onaangenaamheden te vrijwaren. Reeds ziet men vele vrouwen, die deze kenteekens dragen.

— Geen champagne dit jaar. — Naar de Temps meldt, is de wijnogst in Champagne dit jaar bitter slecht uitgevallen. Nachtvorst in het voorjaar, hagel en te weinig zon in den zomer en allerlei druivenziekten hebben het gewas verwoest. Het klein beetje vrucht, dat de garden opleveren, moest nu geplukt worden, maar er waren geen handen om het werk te doen. En daar de druif, zoodra zij een zekeren graad van rijpheid bereikt heeft, snel geplukt moet worden wil zij niet rotten aan den wingerd, heeft men de hulp der troepen moeten inroepen om van den oogst nog te redden wat er te redden viel. En zoo kon men dezer dagen in de wijngaarden van Champagne soldaten onder toezicht van hunne officieren den wijnogst zien binnenhalen. In een goed wijn jaar rekent men de opbrengst van 400 000 hectoliters. Dit jaar is de 30.000 hectoliters nog niet eens bereikt.

— Goed om te weten. — Hop is een voorbehoedmiddel tegen cholera. In brouwerijen is nog nooit een geval van cholera voorgekomen. In de streken waar de hop geteld wordt, heeft de cholera nog nooit eene groote uitbreiding gekregen.

— Tegen verkoudheid. — Een half ons IJslandsche mos met één liter water tot op de helft verkookt en er dan bijgevoegd een half ons broodsuiker en een half ons zoethout; hiervan om de 2 uren een lepel genomen, is een afdoend middel tegen hardnekkige verkoudheid.

— Olieverf- en vernisvlekken moeten zoo spoedig mogelijk met terpentijngeest gewreven worden. Droge vlekken laat men weken in een mengsel van alcohol met even zooveel terpentijngeest: dan wrijft men haar met benzine.

— Pek- en teervlekken maakt men uit met alcohol of terpentijngeest; oude vlekken moet men eerst met boter bestrijken en week laten worden.

FABELS VAN LAFONTAINE

in een modern Vlaamsch kleedje gestoken door E. G.

1. — De Aap en de Kat.

Een aap en eene kat, twee wijfjes oud van ja.
Die altijd samen waren, ren,
En beiden ook in gouterij ervaren
(k' Geloof zelfs, schoon 't niet zeker zij,
Dat ze alle hei,

Wanneer zij samen wandelingingen,
Zich om het lijf een kwazelsmantel hingen).
— k' Bedoel er zoo een met een kap —
Die oudjes zaten eens op hun gemak,
In eenen hoek van 't vuur, van Mie en Trien
En op elkeen te kappen, te klappen
Gelijk wij vrouwelieke liën,
Rond eenen koffepot, somtijds ook bezig zien.
Toen kwam een kind, in 't vuur kastanjes braden,

En de aap was aanstonds d'rop geladen
En zei: Toe, Poessen, doe mij dat plezier,
Haal deez' kastanjes uit het vier;
Gij zijt daar rap in en bedreven,
Terwijl ik van mijn leven
Met mijn versleten apenpoot
Geen enkele uit den vuurhaard stoot:
Dan zullen wij eens lekker smullen
En 't buikken vullen.

De kat, gevleid,
Was op den stond bereid,
En met behendigheid
En sluw beleid,
Om hare handen
Niet te verbranden,
(Haar pootjes moet ge er door verstaan)
Heeft ze eerst de asche weggedaan.
En dan eerst één — dan twee — dan drie
Kastanjes uitgestooten, die
Zij zelf niet, maar 't viervoetig dier
Verslonden heeft met veel plezier.
Maar als hij bezig was daarmee,
O weel!
Dan is de meid plots ingetreden;
En 't spel was uit,
't Genot verbruid.
En onze kat, zegt men, was niet tevreden.

Er zijn ook menschen van dat soort,
Ik heb wel meer er van gehoord,
Die, om met hunne kunst te pralen,
Kastanjes uit het vuur... voor and'ren halen.

BOEKENNIEUWS.

Het groot succes van den dag.

Hebt ge nooit, beste lezers, hooren spreken van Mijnheer Louis Van Haecke, gewezen kapelaan van het Heilig Bloed te Brugge? Sedert jaren en jaren vertelt men alle soorten van grappen over hem. Die man is verleden jaar gestorven en nu komen te verschijnen:

— Schetsen uit het Leven van Mijnheer Lodewijk VAN HAECHE, Priester uit het Bisdum van Brugge.

Schoon boekdeel in 8° van 154 bladz. met vier verschillende portretten. Prijs, fr. 1.50. Franco, fr. 1.65 bij K. Rybost, Drukkerij S. Antonius, Geuzenputstraat, 35, Brugge.

Wilt gij u eene pint goed bloed maken en eens hartelijk lachen, koopt die schetsen en wij mogen u verzekeren dat gij uw geld niet zult beklagen.

Van dit en van dat.

Eens lachen is gezond.

Bescheiden.

— Wel, juffrouw, zijt gij er ook niet voor, dat aan de vrouwen eveneens het kiesrecht moest worden toegekend?

— Och, Mijnheer, ik zou al tevreden zijn, als ik maar... éénen keer mocht kiezen.

Niet gezien..

— Djefken, daar stonden drie pasteltjes in de kas. Nu zijn er nog twee. Hoe komt dat?
— 't Was er zoo donker in, moeder, dat ik de twee andere niet gezien heb.

De reden.

Onlangs trok iemand, met eene fransche colère, op eenen heer af die grooten zwier maakte maar niemand betaalde. In huis gekomen, vond hij mijnheer bezig met een schoon kiekken binnen te spelen.

— Mijnheer, vroeg hij grimmig weg, ik kom eens hooren of gij eindelijk van zin zijt mij te betalen?

— Met den besten wil van de wereld, antwoordde de heer, kan ik niet voor den oogenblik.

— Als ge er zoo kort voorzit, klonk het rap en bitsig antwoord van den maner, dan moest ge maar genee kiekken eten.

— Ach, vriend, zei de heer, ik moest het beest opeten, omdat ik geen eten meer heb om het in 't leven te houden.

Uiterlijke schoonheid is eene aanbeveling met bleeken inkt geschreven, die door den tijd wordt uitgewischt.

Bij de nieuwe rekruten.

Fonidoor was maar pas binnen en vroeg alreeds 14 dagen congé. Waarom, vroeg de kapitein.

— Omdat mijne vrouw zeer ziek is, zei Fonidoor.

— Ik zou 't u toestaan, zei de kapitein, maar uwe vrouw heeft mij juist geschreven dat ge te lastig zijt en dat ze liever had dat ge niet en gaat.

— Kapitein, zei Fonidoor, er staan er hier twee bezig met liegen... Ik ben van mijn leven niet getrouwd geweest.

Onmisbaar.

Een voornaam heer had gasten en gelaste een jongen knecht het licht aan te steken. Toen deze het werk verricht had, kwam hij luid lachend in de keuken en zeide: « Die zitten nu daar boven met hun twaalfen bij elkaar en geen van allen is in staat het licht aan te steken. Daarvoor moeten ze mij nog roepen. »

Eenvoudig.

Snugger tot Snobs: « Zeg een, Djef, kunt gij Fransch? Ik moet een franschen brief schrijven naar een vriend en ik kan het niet. »

— Kunt ge dat niet? Wel dat is nochtans heel simpel: vriend is *ami*, een brief is *lettre* en met de andere woorden doet ge hetzelfde.

De laster.

Meer nog dooden booze tongen

Dan de beul, hoe wreed hij zij;

Met zijn zwaard valt hij slechts éénen,

Honderden vermoorden zij.

EPICURES

Onze Vijand.

De misdrijven van het urinezuur zijn bedrieglijk, verandelijk, noodlottig. Bedrieglijk, want voor alle veropenbaring kan er enkel een algemeene staat van ongemak, eene zwaarte, eene knelling in den onderrug, eene lichte aamborstigheid, troebele, donkerkleurige wateren bestaan.

Verandelijk, want het urinezuur hitst de zenuwen op (zenuwlijden, sciatic), veroorzaakt de pijnen der spieren van den hals (stijve hals), van de borst (steken in de zijden), den rug (lendeweel).

Noodlottig, want het zij gelijk op welk voorwensel, (vermoedheid, verkoudheid) veroorzaakt het urinezuur rhumatiek, jicht, nierzucht, met hunne doodelijke inwikkelingen. Van af het verschijnen van deze kenteekens en deze aandoeningen, moet men de nieren (gew. lenden) helpen, hunne werkzaamheid regelmatig geworden, onderdukt de oorzaak der kwaal.

De Foster Pillen voor de Nieren (Sint-Truiden, Apotheek Van Mechelen, 3, Grootte Markt, smelten het urinezuur en geven aan de nieren de kracht er het stelsel van te verlossen.

In alle apotheken: fr. 3.50 de doos, zes doozen 19 fr. of vrachtfrij per post. — Algemeen depot voor België: Engelse Apotheek Ch. Delacre, 4, Goudenbergh, Brussel. Vraagt en eischt wel de echte Foster Pillen voor de Nieren; weigert of doet u terugbetalen al hetgeen het hiernevens staande merk niet draagt.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden
Aangiften van den 11 tot den 17 October 1913
GEBORTEN.

Mannelijk : 2. — Vrouwelijk : 3.

HUWELIJKEN

Bourguignon, Karel, en Abeels, Antonia.
Bex, Hendrik, en Corthaut, Elisa.
Franquet, Pieter, van Zinik, en Wauters, Maria.

OVERLIJDENS

Pollet, Gertrudis, 82 jaar, weduwe van Debruyn, Antoon.
Tebruyn, Maria, 90 jaar, weduwe van Sterken, Laurent.

Kinderen onder de 7 jaren : 1.

MARKTPRIJZEN

SINT-TRUIDEN, den 18 October
Tarwe, de 100 kil. . . . . fr. 18.50
Coren, 100 " . . . . . " 17.50
Javer, 100 " . . . . . " 19.50
Jerst, 100 " . . . . . " 17.50
Aardappelen, 100 kil. fr. 6.00.
Boter, het pond fr. 1.50-1.55.
Eieren, de 4 fr. 0.60.
Op de markt van heden Zaterdag waren te koop gesteld: 85 hoornbeesten, 134 varkens, 552 Loopers, 1524 speenvarkens.

KANTONALE

BOERENBOND SINT-TRUIDEN

Afdeels: De Verbeterende Landbouwzaden

Samenwerkende Maatschappij.

Wij hebben de eer onze leden te melden dat wij *Ossentongen Plantaardappels van Florenville* gekocht hebben.

Mr J. NICOLAÏ, burgemeester van Gorssum, bestuurlijk, met eenen der bijzonderste aardappelplanters van ons kanton, zal ze gaan ontvangen.

Wij hebben eene zeer schoone proef gekregen en denken, dat de partij ook buitengewoon schoon zal zijn.

De leden worden verzocht dadelijk te bestellen.

Onnoodig te zeggen, dat de *Ossentong* een aardappel is die zeer goed gezocht is in den handel en dat hij altijd duur verkocht wordt: heden staat hij ongeveer 11 franken de 100 kilo's.

Namens den Bestuurraad:

De Bestuurder, De Voorzitter,
F. DE MARNEFFE, Graaf DE MEËDS.

STAD SINT-TRUIDEN.

NIJVERHEIDSSCHOOL.

Diesterstraat.

De Nijverheidsschool heeft voor doel den jongen ambachtsman de technische kennis mede te deelen, welke hij in een gewoon werkhuis niet kan verkrijgen, en welke nochtans onontbeerlijk is om ontwikkeld vakman te worden; in de Nijverheidsschool worden de leerlingen ook voorbereid tot verscheidene openbare examens van technische aard.

Het leerprogramma omvat: teekenkunde, rekenkunde, vakkunde, meet- en stekkunde, werktuigkunde, natuurkunde, electriciteit, weerstand van bouwmaterialen, gezondheidsleer, driehoekmeetkunde, nijverheids-huishoudkunde, Nederlandsch en Fransch.

Zij heeft week- en zondagleergangen, ieder met vierjarigen leertijd. De weekleergangen worden gegeven 's avonds van 6 tot 8 of van 7 tot 9 ure; de zondagleergangen zijn ingericht voor de jongelingen, die in de week de school niet kunnen bijwonen, zij worden gegeven elken Zondag van 8 tot 11 ure.

Elken Zaterdagavond wordt een bijzondere leergang van *electriciteit* gegeven. Om als leerling aanvaard te worden, moet men minstens 13 jaar oud zijn en volledig lager onderwijs genoten hebben.

Het onderwijs is kosteloos, doch de leerlingen betalen een inschrijvingsrecht van 2 fr., dat op het einde van het schooljaar teruggegeven wordt.

De weekleergangen beginnen, Donderdag, 2 October, de zondagleergangen, Zondag, 5 October.

De leerlingen kunnen zich van heden af laten inschrijven bij Mr A. DUCHATEAU, Bestuurder.

De Voorzitter van den Beheerraad
CL. CARTUYVELS.

VAKONDERWIJS

der Aalmoezeniers van den Arbeid te Sint-Truiden.

Theoretische en praktische opleiding tot Diamantbewerker,

Draaier,

Paswerker,

Electricien-Monteerder,

Smid,

Meubel-schrijnwerker,

Model-schrijnwerker,

Teekenaar.

Het leeraarskorps bestaat uit specialisten!

Werkplaatsen en werkhuisen volgens de laatste eischen!

De cursussen duren drie jaar.

Iederen dag, van 9 tot 12 ure, worden inschrijvingen opgenomen.

Heropening der klassen, 22 September.

Op aanvraag worden gratis prospectussen gegeven.

Alle dagen mag men de werkplaatsen bezoeken.

Studie van Mr WILLEMS, Notaris te Sint-Truiden.

OPENBARE VERKOOP

van

Huis thans Herberg,

te Sint-Truiden.

Maandag, 20 October 1913, om 2 ure na middag, te Sint-Truiden, in het te verkopen huis, bewoond door M. Stas, aan de Thiensche poort, alhier, ten verzoeken van Mijnheer J. Herbots van Sint-Truiden, zal de Notaris WILLEMS openbaar en ten meest-biedend verkoopen:

Huis met alle aanhoorigheden, stal, waschhuis en opene plaats, te Sint-Truiden, Thiensche poort, renende den steenweg op Thienden, den verkooper van twee zijden en de Broeders van Liede, kadaster sectie F, nummers 144B en 144C ex, samen groot 1 are 10 centiares 95.

Voor nadere inlichtingen, zich te bevragen bij den Notaris WILLEMS, Beekstraat, 40, Sint-Truiden.

OPENBARE VERKOOP

van Jonge Fruitboomen en SIERAADPLANTEN

wassende te St-Truiden.

Maandag, 3 November 1913, om 9 ure voor middag, te Sint-Truiden, in de Boomkweekertien van wijlen M. H. Vandergeten, Diestersche poort, zullen dezes kinderen door den Notaris WILLEMS, van Sint-Truiden, openbaar en ten meest-biedend verkoopen:

600 ongefrefelde Kerseboomen (1^e kwaliteit, 4jarige).

65 jonge afgefrefelde Bakpruimeboomen (2jarige).

325 ongefrefelde Appel-, Pruime- en Pereboomen (3jarige).

50 pyramieden Perzik-, Appel- en Pereboomen.

260 afgefrefelde Double belle fleur, Ceuleman, enz. (4 en 5jarige).

160 afgefrefelde dubbel Philippen, Krieken en Koo-stokken (5jarige).

650 boven gefrefelde en ongefrefelde Kerseboomen (2 en 3jarige).

400 gefrefelde Kerseboomen (2jarige).

40 gefrefelde Ceuleman (5jarige).

390 ongefrefelde Appelboomen (3jarige).

1000 gefrefelde en ongefrefelde Hoogstammige Appelboomen.

500 gefrefelde en ongefrefelde Pereboomen (4 en 5jarige).

900 gefrefelde en ongefrefelde Pere- en Appelboomen (4 en 5jarige).

Een groot getal Sieraadplanten enz., enz.

Vergadering om halfnegen voor middag bij M. Charles Boonen, Diestersche poort, Sint-Truiden.

ÉTUDE

de Maître WERN. GOETSBLOETS,
Notaire à Hasselt.

Pour sortir d'Indivision.

VENTE PUBLIQUE

d'une belle Maison de Campagne,
à Engelmanshoven, près Saint-Trond.

Le Vendredi, 31 Octobre 1913, à 3 heures de relevée, au café de M. Clément Vanstraelen, à la « Barbe du Capucin », à St-Trond, rue de Liège, le Notaire GOETSBLOETS vendra publiquement:

Une belle propriété, comprenant maison d'habitation, avec vastes dépendances, cour, jar lin anglais et potager, prairie et maison d'ouvrier, d'une contenance totale de 1 hectare 13 ares 85 cent., sise à Engelmanshoven, lieu dit « Het Dorp », joignant les rues dites Dorpstraat et St-Jansteeg, à Messieurs Robert-Lintermans, Jean Surinx-Thewis, Jean-Joseph Claes et Auguste Smet-SBoden, et la commune d'Engelmanshoven, section A. numéros 185D, 185E, 188, 189A et 206B du cadastre.

Cette propriété est située à 5 minutes de la chaussée de Liège et de l'arrêt du tram.

Le bien est visible les Mardi, Mercredi, Jeudi et Vendredi après midi de chaque semaine, avec permis du notaire instrumentant.

Plan et renseignements en l'Étude dudit Notaire.

Men vraagt SCHRIJNWERKERS bij Jos. Colin-Roskam

aan 0-30, 0-35, 0-40 per uur. Vast en verzekerd werk gedurende gansch den winter.

Men vraagt voor Brussel, tegen goed loon, een Meid, kunnende de keuken en een weinig fransch

Zich te wenden tot Mme Leunen-Warnots, Ridderstraat, te Sint-Truiden.

Gevraagd, Diesterstraat, 22, eene stille meid, kennaende de burgerskeuken.

Te huren onlangs nieuw gebouwd volgens de laatste vereischten, voorzien van stadswater en regenwater, gelegen buiten Stapelport.

Zich te wenden bij Jean Paquai, hoefsmid, zelfde plaats.

Te huren of te koop met gemak van betaling

Allerschoonste HUIZEN in het nieuw Statiek wijk, alle naar de laatste vereischten ingericht.

Zich te wenden bij den eigenaar, FRANS CLAES, nijveraar, Leopoldstraat, alhier.

Aanstonds HUIS te huren in de Koestraat, n° 30. 2 kelders, gas, waterleiding, citerne, enz. Aldaar te bevragen n° 28.

TE HUREN HUIS met hof in de Schepen-De Jonghstraat tegen Half September aanstaande. Zich te wenden tot J. a' Speculo.

INDIEN GIJ LIJDT ten gevolge van overdat, overtollig werk, misbruik of verzuim aan verschillende pijnen, hoofdpijn, draaitingen, vermoeienis in armen en beenen, nersichtigheid, moedeloosheid, droefgeestigheid, lendezer of maagpijn, slecht slapen, geen eetlust, verzwakking, verstoptheid, volle tong, hartkloppingen, zweeten, korte adem, hevige angst, algemeene en vroegtijdige verzwakking, indien gij alles nuteloos beproefd hebt en niet genezen zijt, schrijft of wend u tot de doktersspecial

BIJBLAD

AAN

DE STEM VAN HASPENGOUW

VAN 18 OCTOBER 1913

LANDBOUWERS I

Wat is er noodig voor het goed overwinteren uwer granen?

Dat zij kloek en goed geworteld zijn.
Dat zij nochtans niet te hoog gegroeid zijn.

HET

ZWAVELZUUR AMMONIAK

Is de eenige stikstofmest die in staat is u dien uitslag te geven.

Wat is er noodig om uwe granen in de Lente goed te doen struiken, om ze vanaf het ontwaken van der wasdom krachtig te doen groeien?

Een voorraad snel opneembare stikstof in den grond.

HET

ZWAVELZUUR AMMONIAK

In den herfst uitgestrooid, zal dezen voorraad verschaffen.

LANDBOUWERS I

Gebruikt vóór den Winter geene te snelwerkende stikstofmesten die de planten aanjagen, ze doen opschieten, ze te waterachtig, te teeder en min weerstaanbaar maken aan den vorst en die, met de waters weggesleept, door de draineerbuizen verloren gaan.

Gebruikt alleen Zwavelzuur Ammoniak het is de ware herfststikstofmest

Zijne werking is zacht en houdt zelfs aan gedurende den Winter voor zekere graangewassen, zooals de rogge.

Het wordt door den grond weerhouden en gaat door onderaardsche indringingen niet verloren.

Alle handelaars en landbouwsyndikaten verkoopen die meststof.

Voor alle inlichtingen, wendt U tot het
Comptoir Belge du Sulfate d'Ammoniaque
naamloos vennootschap, 8, Berckmansstraat, Brussel.

Wilt gij een degelijk, nuttig en aangenaam weekblad, abonneer u op 't volksblad De Stem van Haspengouw, uitgegeven door JOS LEENEN, Humelstraat, 13, Sint-Truiden.
Prijs: fr. 2 50's jaars.

ROBERT GOVAERTS

Roze Bazar

Brusthemstraat, 41, St-Truiden

Aan bovenstaand adres zal men altijd gestald vinden eene groote keus van artikelen in IJzer, Staal, Zink, Blik, Lak, Nikkel, Koper, Steen, Glas, Porselein enz., enz.
Amerikaansche Waschmachienen, Wringers, Fornuizen (douchen).
Engelsche Bedden en andere bedden.
Kachels, Gas en Petroleum, Stofpotten, Roosters, Ringen, Koolschuppen, Keuterijzers, Koelbakken, Stofzuigen, enz.
Lampen, Petrol- en Gaslusters, Wieken, Kousjes voor Gloeilicht, Lampglazen.
Ketels, Marmitten, Kasserollen, Potten en Pannen, gewaarborgd eerste kwaliteit.
Bier-, Melk-, Koffie- en Theepotten, Tassen, Ondertassen, Kommen, Kruiken, Emmers,
Lavabo- en Koffie- en Tafelerviesen.
Bier en Wijn glazen, Vlaaiplaten, Suikerdozen, enz.
Scharen, — Messen, — Lepels en Vorken.

Artikelen voor Schrijverkerij, Smederij en Landbouw:

Nagels, Schroeven, Boulons, Sloten, Gehengselsleten, Zagen, Vijlen, Beitel, Hamers, Nijptangen, Tangetjes, Boren, enz.
Schuppen, Rikken, Mesthaken, Ketens, Voerpannen, Trekken voor paarden, enz.
Pik- en gestrikte IJzerendraad.

Prachtartikelen voor Geschenken:

Kruisbeelden, Heiligen-Beelden, Kunstbeelden, Koffieserviesen, Fruitkorven, Kandelars, Vazen, Schouwergarnituren, enz., enz.
Gelegenheidsartikelen bijwijlen aan seer verminderden prijs.

Alles geteekend met gekende cijfers en zoo laag mogelijk.

VASTE PRIJS. — AF TE BETALEN.
In 't Groot en in 't Klein.

's Zondags worden de Magazijnen gesloten vanaf twaalf ure.

TELEFOON 43 Groot IJzermagazijn J. BAERTS TELEFOON 43

Luiksche straat, 56, Schepen-Dejonghstraat, 21 en 14, Sint-Truiden

Lid van den Bond der Poutrellenverkoopers van België

Altijd meer dan 100.000 kil. Poutrellen in magazijn

Alle BOUWARTIKELS

kostelooze levering op de werken.
Geboorde ijzeren Pikkellen voor afsluitsels.

Pikdraad en Gevlochte Draad goed geïmvaniseerd.

Importatie van

Amerikaansche WASCHMACHIENEN en Wringers.

Engelsche Bedden.

Allerschoonste keus van

Beeten- en Graanmolens.

Hekselmachienen, — Basculen.

Fornuisketels.

HUIS

gekend om zijne goedkope prijzen en zijne waren van eerste keus.

Brasiliaansche Gebrande en Ongebrande

— KOFFIES —

C. MONTEIRO DA SILVA-JANS

TE BORGLOON

Rechtstreeksche maandelijksche aanvoer uit Santos.

Vrachtvrije verzending door gansch België per postcolis van 5 kilo's.

Beste SANTOS gebrand, te beginnen van 2.60 fr. de kilo.

Prijzen en stalen op aanvraag.

GROOTE VERVERIJ & DROOGWASSCHERIJ

De Zwarte

ARENDE

D. Ingenbleek-Goffin

LUIKSCHE STRAAT, 18, SINT-TRUIDEN

Geverfd.

Damen- en meisjeskostumen, fr. 2 tot 3 25
Mans- en jongenskostumen, 2 tot 3 50
Kinderkleeders, 1 tot 2 00
Bloezen 1 tot 1 50

Drooggezuiverd.

Damen- en meisjeskostumen, fr. 1 50 tot 2 50
Mans- en jongenskostumen, 1 50 tot 2 50
Kinderkleeders 0 50 tot 1 00
Bloezen 0 50 tot 1 00

Verving volgens stalen in alle kleuren, droogzuivering en opmaking met den stoom van alle kleedingsstukken, dekens, flanellen, zijde, wol, katoenen-, laizen- en lijnwaden damenkostumen. — Kerkoornamenten. — Zaalgarnituren, zooals stoelen, zetels, canapé's, enz.; gordijnen, tapijten, pelsen, parasols en handschoenen.

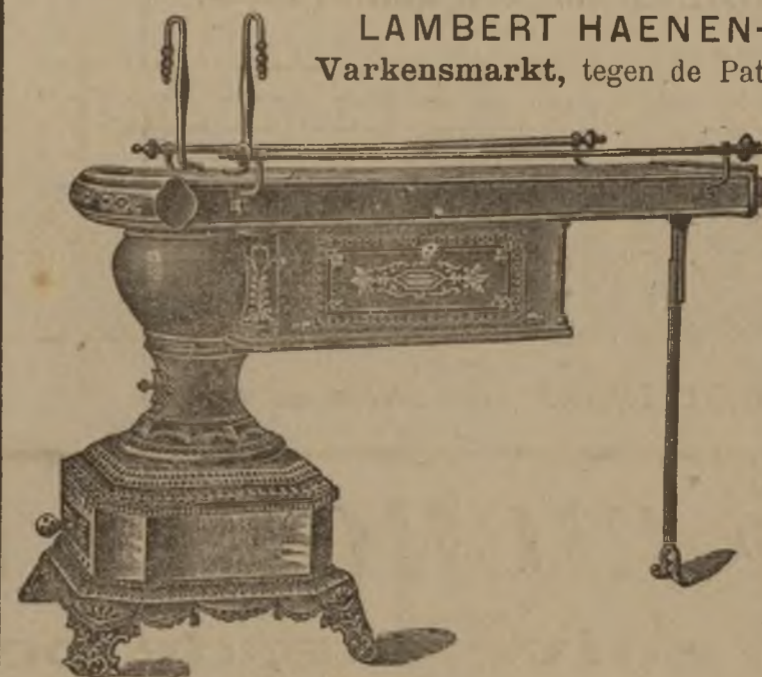
Onveranderlijk Zwart voor rouw in 24 uren gewaarborgd tegen 't afgaan.

Damenkostumen worden geverfd of drooggezuiverd, zonder garnituren af te doen.

Vaste prijzen. — Spoedige bediening.

FABRIEK VAN STOVEN EN KACHELS

LAMBERT HAENEN-MALCORPS
Varkensmarkt, tegen de Paterskerk.

Stoven, genikkeld, gepolijst en zwart.

Cuisinières, ongewoon sterk.

Kachels, alle modellen, in geëmailleerd ijzer van alle kleuren.

Bijzondere modellen voor kerken en scholen, herbergen en feestzalen.

Gruisbakken, Stofpotten, ronde Buizen, Ellebogen enz.

Koperen Waschfornuizen.

Geëmailleerde Kasserollen en andere Artikelen, gewaarborgd tegen het afsplinteren. — Alles aan prijzen in vertrouwen.

IN 'T HUIS VAN VERTROUWEN
Clément Plevoets

Thiensche straat, 23

Sint-Truiden, 23

Magazijn van gouden, zilveren en nikkel ZAKUURWERKEN.

Wilt gij een goed fijn ANKERUURWERK hebben, vraagt dan de OMEGA-HORLOGE. De beste van alle merken.

Alleen verkrijgbaar in bovengemeld Huis.

De echte IJZEREN WEG-UURWERK Roskopf.

Volledige keus gouden en zilveren JUWELLEN met diamant en brillanten stenen.

Groote keus in goud en zilver genieëerde DAMENKETTINGEN.

Overgroote keus van gouden TROUWRINGEN, ronde en platte modellen.

Keus in meer dan twee honderd gouden PARUREN, voor de eerste Communie, alles in beste goud, 18 karats, gewaarborgd op factuur.

Aanneming van uurwerken, en van alle gouden en zilveren reparatiewerken.

Spoedige bediening en een jaar gewaarborgd.

Inkoop van GOUD en ZILVER in verwisseling of in geld.

Poutrellen!
Poutrellen!

POUTRELLEN van alle slag op maat gesneden en geboord, BIJ

Aug. Sneyers-Lafosse,

1 en 3, Hoogbrugstraat, en Beekstraat, 22, 24, 29 en 31 — Sint-Truiden —

TELEFOON ST 32.

Afsluitingspoutrellen Sterfputten, Dakvensters, U-ijzers voor kribben, enz.

Spoedige en goede bediening. Levering ter plaatse in het omringende.

VOOR UW

BEHANGPAPIER

wend u tot 't welbekend Huis IN DEN GOUDEN MORTIER

J. RAMAEKERS-DEBRUYN

Schilder-Behanger-Glazenmaker THIENSCHÉ POORT, 7

aan 't begin der Statiestraat, Sint-Truiden alwaar gij de schoonste en grootste keus vindt van geheel de stad en den omtrek, aan de voordeligste prijzen.

Staalboeken der zich in magazijn bevindende Behangpapieren zijn er ter beschikking van de kalanten.

De lisen der papieren worden op aanvraag gratis met de machine afgesneden.

Verven — Vernissen — Vensterglas Borstels — Sponsen — Zeemvellen.

IN DE

Drie Schoenen.

HUIS

van vertrouwen.

GROOTE

AFSLAG

Lamb. COX-SMETS

Groot en welbekend Schoenmagazijn

Brusthemstraat, 24, te Sint-Truiden

Groote keus van WINTERSCHOENEN

Groote keus van Werkmanschoenen uit één stuk, waterdicht. Laatste uitvinding. Winterpantoffels en Galochen van alle grootte.

Specialiteit van fijne genaaide Luce-bottinnen voor Heeren, Damen en kinderen

Alle artikelen zonder uitzondering worden er eigenhandig in de werkhuizen vervaardigd, dat wil zeggen, geen "fabriekwerk."

Schoenen op maat! — Reparatien! — Matige prijzen!

Huis Joseph Lamberts

Groote Markt (Kiekenmarkt), 53, St-Truiden.

JOSEPH LAMBERTS
Groote Markt 53 St-TRUIDEN

Beste Waren. — Goedkoopste prijzen. — Meeste zorg.

Verven, Vernissen Borstels,
Vensterlederen,
Matten, Sponsen,

BREUKBANDEN

Fijne Specerijen

CONSERVEN

Verscheidene Specialiteiten
zoals

DADA ZEEP, DADA CRÈME
DADA POEDER

VERVEN
tegen vochtige muren en roest

ECREMEUSE BORSTELS

Allergrootste Keus Gewone
en Rijke

BEHANGPAPIEREN

TAFEL- en JAPANSCH TAPIJTEN

Likeurstokerij, Koffiebranderij en Koloniale Waren

Emile Vanheer,

THIENSCHÉ POORT, 44, SINT-TRUIDEN.

De beste en fijnste Cognac, Elixir, Bitter, Rhum, Punch,
advocaat, Raisins en Cerises aan prijzen buiten alle concurrentie.

Allerbste SAMOSWIJN.

Specialiteit van echten Graanjever en Vieux Système.

Op dezen oogenblik, groote afslag op al de KOFFIES.
Te bekomen, goede kwaliteit, 2,10 fr. de kilo.
Fijne gebrande SANTOS, bekend voor de beste, 2,40 de kilo.

Gedurende gansch het jaar te bekomen alle soorten KAF, zoals
TARWE-, Haver-, Vlas- en Klaverkaf.
VLASLEEMEN, dienende voor strooisel, en voor plafonneurs.

Eene hoeveelheid ijzeren DRINKBAKKEN, 500 liters inhoudende,
aan 25 frank stuks.
Drinkbakken tot van 1500 liters.

Verzending van Fruit en Aardappelen binnen- en buitenland.

FABRIEK van SIROOP en APPELAZIJN.

TELEFOON 44.

EMILE VANHEER, Thiensche poort, 44, Sint-Truiden.

— De grootste en schoonste Keus —

FANTASIE- EN ZICHTKAARTEN

VINDT MEN STEEDS

bij Jos. Leenen, Drukker-Uitgever van het weekblad *De Stem*
Hamelstraat, 13, Sint-Truiden

Jos. HEEREN & Zonen

Fabrikanten in Gevlochten IJzerdraad,

Diesterstraat, 36, Sint-Truiden.

AFSLUITINGEN voor hoven en weiden.

Antverpia

Naamlooze Maatschappij, opgericht in 1885
gevestigd te Mariaburg (Antwerpen).
Zetel der Hollands. Maatsch. te Roosendaal.
Fransche Maatschappij, te Roubaix.

Algem. Bestuurder: A. H. VANDEN WYNGAFRT

ANTVERPIA is de oudste en de grootste Belgische
Maatschappij van Volksverzekeringen op het leven.
Zij geniet het algemeen vertrouwen. De aanhoudende
vermeerdering van het getal harer verzekerden is
hiervan een sprekend bewijs.

Ende 1911 waren er bij haar 500,000 personen
verzekerd.

Zij sluit voornamelijk verzekeringen van kleine
kapitalen, betaalbaar bij overlijden, om de begrafenis-
kosten en andere te bestrijden; of betaalbaar bij
leven: op den ouderdom van omtrent 11 jaar, voor
de kosten de Eerste communie; op 19 of 20 jaar voor
de militie; op 25, 30, 40, 50 jaar, om een kapitaal te
vormen. De betaling der premie is allergemakke-
lijkst: per maand of per week.

Bank van St-Mariaburg

Maatschapp. kapitaal: 10.000.000 frank,
gevestigd te St Mariaburg (Antwerpen)

Bureelen der Maatschappij ANTVERPIA.

Algem. Bestuurder: A. H. Vanden Wyngaert.

Wissel- en Bankverhandelingen. — Kredietopenin-
gen. — Verkoop van stadsloten en andere publieke
fondsen op krediet met maandelijksche of wekelijk-
sche afkortingen van kapitaal en interest. — Leen-
ingen op titels of op vaste goederen met zgnak van
trugbetaling. Voor eene leening van 1000 fr. terug
betaalbaar op jaar, betaald men 20 fr. per maand.
Spaarkas: 3,30 fr. per honderd interest.

Hoofdagent voor Sint-Truiden en omstre-
ken: Jos. BAMPS, Agent van L'Abbeille. Ver-
zekering tegen ongevallen, aangenomen vol-
gens Belgische wet van 3 December 1903,
en van L'Union de Paris, verzekering tegen
brand, hare premien zijn zeer billij. Zij
verzekert gebouwen in steen aan 40 centimen
zeubels aan 70 centimen per duizend. Men
betaalt niet voor strooppoppen, verlichting,
donder en bliksem.

Verzekering voor Paarden en Vee.
Tentoonstellingstraat, 5, St-Truiden.

UURWERK
Internationale IJzeren Weg

Die Uurwerk
hebt den
24 Uurkaderen

Internationale IJzeren Weg.

Eenige Depothouder
voor Sint-Truiden en omstreken:

ROB. CRANINX

MEESTER-HORLOGEMAKER-JUWELIER
TE SINT-TRUIDEN

6, Brusthemstraat, 6

beveelt zich gansch bijzonder aan voor
alles wat de Horlogemakery en den
Juweelhandel betreft.

Hij noodigt het geëerd publiek vriende-
lijk uit, hem met een bezoek te willen
vereeren, en de velerlei NIEUWIGHEDEN
te komen bezichtigen waarmee zijn ma-
gazijn thans verrijkt is, zoals:

Eene groote keus ZAKUURWERKEN in goud
zilver en nickel.

Allerschoonste KETTINGEN in goud, zilver
genieëerd zilver en nickel.

Specialiteit van TROUWRINGEN, schoone
ARMBANDEN, SPELLEN DORMEUSES en alle
andere sieraden in goud enz.

Allerhande SCHOORSTRENGARNITUREN,
PENDULEN, REGULATEURS, WKKERS.

De gouden uurwerken zijn gewaarborgt
voor 5 jaar; de zilveren voor 2 jaar.

Goud van eerste prof. — Zeer gematigde
prijzen.

Aankoop van oud goud en zilver.

In de MEUBELMAGAZIJNEN

COLIN - ROSKAM

vindt men Garnituur Louis XVI,
van af 110 fr.

Verlangt gij degelijke Vlaamsche
lectuur schrijft dan in op de nieuwe
Vlaamsche Illustratie

Ons Volk ontwaakt.

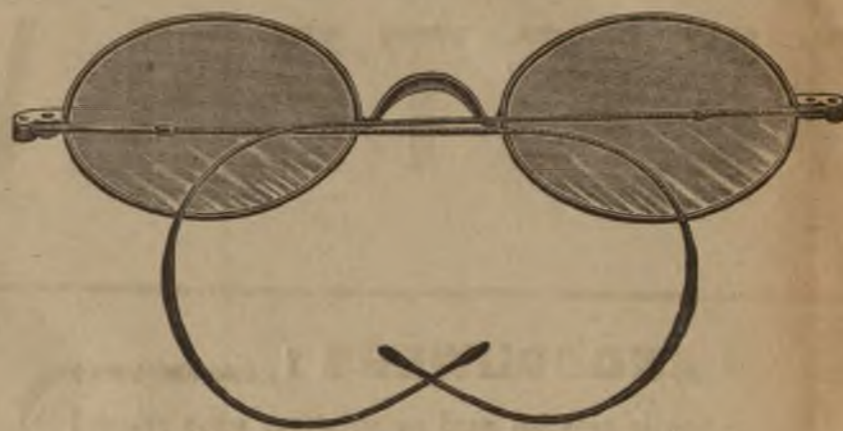
Prijs per jaar fr. 5,75. — Prachtuit-
gave fr. 10,75.

Inschrijvingen, Bureel van dit blad.

SINT-TRUIDEN, GROENMARKT, 76

BOEKHANDEL A. SCHOofs

A. DUCHATEAU, Opvolger

— Wetenschappelijke Optica —

Brillen voor bijzienden en verrezienden. — Blauwe Brillen. — Brillen
zonder oogendraad. — Pince-nez met volmaakt middenpunt. — Spiraalpin-
nez die op elken neus vaststaan — Hoekige
Pince-nez die nooit afvallen. — Brillen me-
periscopische glazen.

De glazen van al die brillen zijn jui-
geslepen, uit zuiver crown-glass ver-
vaardigd en volgens de wetten der lichtleer
afgewerkt.

Brillenhuisjes. — Knijpbrillenkettinkjes

Gouden Brillen: 9, 14 of 18 karaatsgou-

Thermometers aan 0,45 fr.

Thermometers voor zieken, voor melk-
rijen, voor stallen en kamers.

Maxima- en Minimathermometers.

Barometers. Een goed geregelde barometer
duidt altijd juist de drukking der lucht aan en
dus den landbouwer kostbaren raad geven.

Verrekijkers. Jumelles Iris. — Jumelles militaires.

Vergrootglazen. — Microscopen. — Stereoscopen.

Herstelling van brillen en pince-nez.

LANDBOUWERS!

Om nooit genee moeilijkheden te hebben
Om eene overtreffende opbrengst te bekomen
Om spoedig en met spaarzaamheid te werken

Koopt genee andere dan de

MELKAFROOMERS (Écrémeuses) « Titania »

ZAAIMACHIENEN (Semoirs) « Titania »

VUURSTOKERS (Cuiseurs) « Titania »

Nieuwe

WASCHMACHINE (Lessiveuse) « Titania »
met stoom

Al de Machienen dragende het merk « Titania » brengen veel
zekerheid en winsten aan.

Zich te wenden bij Mijnheer Jos. HANSEN, Boulevard Emile de
Laveleye, 137, te Luik.

Men vraagt AGENTEN.

St-Lutgardis' Drukkerij, Jos. LEENEN, St-Truiden

Volledige Werken van P.-H. Creten

uitgegeven onder bescherming van Dr HAUBEN, oud-hoogleraar te Brussel

IS VERSCHENEN HET VIJFDE DEEL

BEVATTENDE

I. SUS EN TREES SCHEERSLIEP

II. DE PIOETERS EN DE KAJOETERS

Voorafgegaan door

Eene Levensschets van D^r Th. HAUBEN, door AUG. LEENEN

Een schoon boekdeel van xxxvii+141+123 bldz., formaat 19x15, met zorg gedrukt op
stevig papier. — Prijs: 1,50 fr. bij onderschrijving; buiten intekening, 1,85 fr.

Pastoor CRETEN'S Werken verschijnen in zes boekdeelen van 2 tot 300 bladz. en worden
de inschrijvers gerekend aan den geringen prijs van 1 centiem per 2 bladz. — Verzendings-
en inruingskosten zijn ten laste van de inschrijvers.

Het 1° deel, DE ZOT, kost bij onderschrijving, 1,25 fr.; buiten intekening, 1,60

Het 2° deel, MONONKEL KWINTEN: 1-75 of 2-20 fr.

Het 3° deel, DE BOTTI — BARON KWIBUS: 1-00 fr. of 1-25 fr.

Het 4° deel, MOEDER NEL: 1-80 of 2-25 fr.

Men kan inschrijven bij den Uitgever, Jos. Leenen, te Sint-Truiden, en bij al
de Boekhandelaars van België en Holland.

De CICHOREI van 't Graafschap van Loon is de zuiverste, de beste de gezondste der Cichoreien

—o EENS PROEVEN IS VOOR ALTIJD GEBRUIKEN o—

HUISMOEDERS, vraagt de Cichorei van Loon aan uwe winkeliers. — WINKELIERS, vraagt staal en prijs: Cichoreifabriek van Loon.

